



### افزایش قیمت ارزهای مبادله‌ای

در معاملات دیروز مرکز مبادله ارز و طلای ایران، هر دلار آمریکا با افزایش ۴۵ هزار و ۶۲۴ تومان و حواله دلار نیز ۴۲ هزار و ۵۹۹ تومان معامله شد. قیمت هر یورو در مرکز مبادله ایران نیز با افزایش به ۴۸ هزار و ۹۶۷ تومان و نرخ حواله یورو به ۴۵ هزار و ۷۲۰ تومان رسید. از سوی دیگر درهم امارات با افزایش، ۱۲ هزار و ۴۲۳ تومان ارزش‌گذاری شد و نرخ حواله درهم نیز ۱۱ هزار و ۵۹۹ تومان بود.

## آرا و نظرات نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری در باره «مالیات»، «بورس»، «بر نامه هفتم» و «نظام بانکی»

# نامزدها درباره اقتصاد چه گفتند؟

**گروه اقتصادی:** همانطور که قابل پیش‌بینی بود «طرح و ارائه راه‌حل برای مسائل اقتصادی کشور» در حال تبدیل شدن به کلیدواژه اظهارات نامزدهای چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری است. نکته قابل توجه در چند روز ابتدایی تبلیغات نامزدها این است که هیچ‌کدام به سیاست‌های اقتصادی دولت سیزدهم انتقاد جدی وارد نکردند، این در حالی است که در انتخابات ریاست‌جمهوری گذشته اکثر وعده‌ها در راستای تغییر ریل اقتصادی کشور اقداماتی بود که دولت‌های یازدهم و دوازدهم شروع کرده بودند. تاکنون چند موضوع اقتصادی بیشتر از موارد دیگر مورد توجه نامزدها بوده است که عبارت‌اند از: تأکید بر اجرای سیاست‌های برنامه هفتم، مالیات، شفافیت مالی، اصلاح نظام بانکی و بورس. واقعیت این است که وضعیت فعلی اقتصاد ایران با دهه ۹۰ بنا بر گزارش‌های بانک مرکزی، مرکز آمار و حتی منابع خارجی مانند بانک جهانی قابل مقایسه نیست. رشد اقتصادی که میانگین ۱۰ ساله آن به صفر میل می‌کرد، مثبت شده است. تورم و ضریب جینی روند کاهشی دارند و شاخص‌های پولی بهبود یافته‌اند. با این تفاسیر هنوز اقتصاد ایران در وضعیت ایده‌آل و آنتور که شایسته مردم کشورمان است قرار ندارد.

## برای نجات بازار سرمایه

طی روزهای اخیر مسعود پزشکیان و محمدباقر قالیباف، ۲ نامزد ریاست‌جمهوری ۱۴۰۳، در جریان گفت‌وگوها در برنامه زنده تلویزیونی و صفحه اجتماعی ایکس درباره برنامه خود برای دوران ریاست‌جمهوری به موضوع بازار سرمایه و بورس اشاره کردند. به نظر می‌رسد اظهارنظر مستقیم این ۲ کاندیدا درباره

بورس به وضعیت نامناسب این بازار در سال‌های اخیر مرتبط است؛ به همین دلیل در تلاش هستند با ارائه راهکارهایی درباره رفع این موضوع نظر فعالان این حوزه را به خود جلب کنند. مسعود پزشکیان پس از حضور در برنامه صف اول در تلویزیون، در شبکه اجتماعی ایکس نظرات خود را درباره بازار سرمایه بیان کرد. پزشکیان در سلسله توییتی نوشت: «بورس اوراق بهادار تهران بدترین دوران خود را در ۴ سال گذشته سپری کرده است. مشکل بورس همان مشکل اقتصاد کشور است. که طی ۳ سال گذشته بازار سسپوکاها و تحریم‌های بین‌المللی قرار بود ۳ روزه مشکل بورس حل شود اما بحران ۳ سال کامل ادامه یافت. برای حمایت از بورس نرخ خروج صنایع را چند برابر کردند و مصوبه را ۲ ماه در کشوی معاون اول نگه داشتند تا نورچشمی‌ها فرصت کافی برای خالی کردن پورتفوی‌شان را داشته باشند. اینطور شد که سقوط بزرگ اردیبهشت ۱۴۰۲ شکل گرفت. قرار بود از بورس حمایت کنید نه اینکه فرصت‌های استفاده از مصوبه‌های پنهان را برای نورچشمی‌ها فراهم کنید». محمدباقر قالیباف نیز در برنامه صف اول موضع خود را در برابر بازار بورس به این شکل بیان کرد: «وقتی دولت دست در بازار

## تأکید بر اجرای قوانین بالادستی

مسعود پزشکیان و محمدباقر قالیباف، ۲ نفر از نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۳ با حضور در رسانه ملی، درباره برنامه هفتم توسعه اظهار نظر کردند. هر ۲ نامزد، تأکید بر اجرای برنامه هفتم توسعه داشتند و این سند بالادستی را راه حل

برون‌رفت کشور از مشکلات اعلام کردند. هر دوی این نامزدها در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری این اظهار نظر را بیان کردند. این طور که پیداست سوال و خط اصلی این برنامه، نسبت نامزدها با برنامه هفتم‌است.مسعود پزشکیان در این باره گفت: «دولت من همان برنامه‌ای را که نوشته شده (برنامه هفتم) و کار شده است پیگیری خواهد کرد. آن دولت حتما کار کرده است مگر اینکه بگویم آن دولت هیچ کار نکرده است که در آن صورت من باید برای آن، برنامه بنویسم».

وی افزود: «به نظر من ما در کشور به نوشتن روزانه قانون در مجلس نیاز نداریم. مجلس زحمت کشیده است؛ دولت تلاش کرده و یک قانون برنامه آتوسه‌ا



سرمایه می‌اندازد و از شرکت‌های بزرگ دستوری پول برمی‌دارد، بازار سرمایه چطور از سرمایه‌های خرد جذب سرمایه کند؟ نتیجه این می‌شود که بخش خصوصی شرکت نمی‌کند، صندوق‌های سرمایه و پروژه‌ها شکل نمی‌گیرند، چون منفعتی نمی‌برند نسبت به تورمی که وجود دارد». راهکاری هم توسط محمدباقر قالیباف درباره افزایش عملکرد بورس و بازار سرمایه ارائه شد. طبق این راهکار، کاهش نرخ بهره بانکی باعث هدایت سرمایه‌ها به بازار بورس می‌شود. واقعیت این است که طی ۳ سال گذشته بازار سرمایه یازدهمی‌ای به اندازه سال‌های پایانی دهه ۹۰ نداشته است دلیل آن هم سیاست‌های کلی دولت سیزدهم است که هدف خود را مهار تورم تعیین کرده بود و مسیر رسیدن به این مهم هم اعمال سیاست‌های انقباضی بود. مسلمان بورس نداشته اما سیاست‌هایی که اجرا کرد روی این مساله تأثیرگذار بود. به‌طور کلی مسئول سیاست‌گذاری اقتصادی کشور باید انتخاب کند که قیمت ارز و قیمت محصولات صنایع را کنترل و مهار کند یا برای توسعه بازار سرمایه، قیمت‌ها را تعدیل و اجازه افزایش قیمت ارز را بدهد.

نوشته است. قرار است در عرض ۵ سال، ما به آن برنامه‌ای برسیم که دولت خودش به مجلس آورده و با همکاری مجلس به قانون تبدیل و شورای محترم نگاهمان آن را تأیید کرده است».

پزشکیان همچنین اضافه کرد: «بسیاری از برنامه‌های [توسعه] را نتوانستیم به هدف برسانیم؛ مثلا برنامه ششم توسعه را که بازرسی‌های کل کشور ارزیابی کرد، تازه آنها می‌گفتند ۳۰ درصد خیلی جاها به ۲۵ درصد هم نمی‌رسد؛ می‌فانید چرا؟ برای اینکه کسانی که آنجا بودند، از برنامه توسعه خبر نداشتند. هدف و سیاست کلی را پیگیری نمی‌کردند؛ مهارت و علم اجرای این کار را نداشتند. مجموعه عوامل باعث می‌شود ما از هدف دور شویم. هر دولتی که تازه کار می‌آید، مهم نیست؛ راه را نباید عوض کرد و هدف را نباید گم کرد. هر کسی که این مسئولیت را می‌پذیرد باید پاسخگو باشد که می‌تواند در آن جایگاهی که قرار گرفته است، سیستم را به هدف برساند».



### انضباط مالی لازمه اصلاح نظام بانکداری است

یکی از موضوعات مورد توجه نامزدهای انتخابات که در فضای مجازی نیز با استقبال مواجه شد اصلاح نظام بانکی بود. سعید جلیلی در این باره گفت: فارغ از دیدگاه‌های مختلف اقتصادی برای داشتن اقتصاد و نظام مالی سالم، مهم‌ترین موضوع انضباط مالی است که آن را باید برای اصلاح نظام بانکداری جدی بگیریم. جلیلی گفت: در حوزه اقتصادی کشور ما در بخش ظرفیت‌ها، امکان‌های خوبی از جمله در منابع متعدد و نیروی انسانی دار. وی با بیان اینکه کشور آینده روشنی دارد، اظهار کرد: اینکه چه وقت چنین چیزی محقق می‌شود تابعی از برنامه و رفتار ما است. جلیلی به موضوع خلق پول اشاره کرد و افزود: برخی مقاطع دولت‌ها از خلق پول استقبال می‌کردند و در مواردی هم بانک‌ها به این موضوع دامن می‌زند. وی درباره عملکرد شبکه بانکی کشور گفت: فارغ از دیدگاه‌های مختلف اقتصادی برای داشتن اقتصاد و نظام مالی سالم، مهم‌ترین موضوع انضباط مالی است که آن را باید برای اصلاح نظام بانکداری جدی بگیریم. جلیلی در بخش دیگری از سخنان خود به اهمیت رویکرد

و نگاه فرهنگی در زمینه‌سازی برای رشد و پیشرفت اشاره کرد و گفت: موفقیت‌ها بیشتر از آنکه مروهون حمایت‌های مالی باشد، مروهون تربیت درست است. وی با بیان اینکه

صداوسیما و رسانه‌ها یکی از مولفه‌های تأثیرگذار در حرکت فرهنگی جامعه است، گفت: موضوعاتی هست که نسبت به آن غفلت شده و ضریب لازم به آن داده نمی‌شود، از جمله این موضوع‌ها، برجسته کردن نقاط امید در جامعه و تقویت آنهاست. جلیلی خاطر نشان کرد:فارغ از مباحث سیاسی، منفی شدن رشد اقتصادی کشور در دهه ۹۰، نتیجه حرکت‌هایی مثل توافق پرجام بود که متولیان امر فکر می‌کردند همه چیز با آن درست می‌شود. وی گفت: روابط گسترده برای فعال شدن اقتصاد لازم است ولی جهان فقط ۳ یا ۴ کشور نیست و ظرفیت‌ها و فرصت‌های دیگری هم هست که با هوشمندی باید از آنها استفاده کرد.

پزشکیان دیگر نامزدی بود که درباره نظام بانکی صحبت کرد. اشاره وی اما به بحث شفافیت نظام بانکی بود. وی گفت: در بانک ۱۰ هزار میلیارد تومان گم می‌شود و بعد اعلام می‌کنیم تخلف را کشف کردیم! مگر ۱۰ میلیارد تومان پول گم می‌شود؟! چرا گم شد؟ خواب‌مان برد که ۱۰ هزار میلیارد گم شد؟! اینجا همه ناشی از نبود اطلاعات و عدم شفافیت است. اگر داده‌ها در کشور شفاف شود به‌راحتی می‌توان جلوی قاچاق، زمین‌خواری، رانت و رشوه را گرفت. در مجلس وقتی برخی می‌خواستند با FATF مخالفت کنند، می‌گفتند اگر این موضوع را بپذیریم آمریکا می‌فهمد که چقدر پول را در کجا هزینه کردیم؛ من با پذیرفتن یا نپذیرفتن FATF کاری ندارم اما معتقدم باید FATF داخلی پیاده کنیم تا متوجه شویم فردی که کارمند ساده است چگونه میلیارد در دست، است، حداقل کاری کنیم که در کشور ما پول گم نشود.

## مالیات نقطه مشترک نامزدها

مالیات دیگر گزاره مشترکی بود که در ۷۲ ساعت گذشته از شروع تبلیغات ریاست‌جمهوری توسط نامزدها مطرح شد. جالب اینجاست درباره مالیات هم مانند برنامه هفتم اتفاق نظر بین نامزدها وجود دارد. محمدباقر قالیباف نامزد انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۳ در برنامه تبلیغاتی خود در قاب رسانه ملی با اشاره به اینکه یک دوره رئیس مجلس شورای اسلامی بود، گفت: سامانه‌محور شدن مالیات تا تکالیف قانونی دولت است که بیش از یک دهه عقب‌ماندگی در این زمینه داریم. وی افزود: از گذشته تا امروز تعداد فرار مالیاتی‌ها زیاد بوده است. بر اساس آمار، کمتر از ۱۰ هزار مودی مالیاتی داریم که هیچ‌سابقه مالیاتی تاکنون نداشته‌اند. باید بتوانیم از طریق راه‌اندازی سامانه مالیات بخشی از فرارهای مالیاتی را کشف کنیم. قالیباف با اشاره به اجرای مالیات عایدی بر سرمایه گفت: اخیرا مالیات بر عایدی سرمایه در حال اجرا شدن است که کمتر از یک درصد مردم شامل آن می‌شوند، چرا که هدف از این سیاست اخذ مالیات از سفته‌بازان و دیگر افرادی است که در اقتصاد غیرمولد کشور فعالیت می‌کنند. وی گفت: با اجرای کامل سیاست‌های مالیاتی برنامه هفتم توسعه و برنامه‌ریزی در این زمینه می‌توانیم از تحت فشار قرار دادن تولیدکننده و مردم فاصله چشم‌گیری داشته باشیم.

مسعود پزشکیان دیگر نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری نیز با اشاره به عدم شفافیت در حوزه مالیات گفت: بسیاری از افراد از پرداخت مالیات به راحتی فرار می‌کنند به این علت که داده‌های ما در این حوزه شفاف نیست، در صورتی که می‌توانیم با شفافیت جلوی قاچاق، زمین‌خواری، رانت و رشوه را بگیریم که در نهایت به کاهش فساد منجر خواهد شد. وی افزود: فکر می‌کنید در اروپا چرا مرز ندارند؟ زیرا کسی نمی‌تواند از زیر بار مالیات به راحتی فرار کند و این باعث شده موفق‌تر عمل کنند. پزشکیان در ادامه اشارات خود درباره شفافیت گفت: زمانی که شفافیت



وجود نداشته باشد یک دفعه می‌شویم حجم زیادی پول از یک بانک گم می‌شود، در صورتی که چنین اتفاقی با وجود شفافیت نباید رخ دهد.

بررسی آرا و نظرات سعید جلیلی هم نشان می‌دهد وی تأکید ویژه‌ای بر مالیات داشته و دارد. البته جلیلی در دوره تبلیغات ریاست‌جمهوری فعلی درباره مالیات سخن نگفته است اما این موضوع را می‌توان از اظهارات گذشته وی دریافت. جلیلی در انتخابات گذشته در این باره گفته بود: اگر ما برنامه جدی برای عادلانه کردن نظام مالیاتی داشته باشیم، در این شرایط از کسسانی که باید مالیات بپردازند، مالیات دریافت می‌شود، متأسفانه در کشور ما هر چقدر درآمد‌های بیشتری دارند، مالیات کمتر پرداخت و افراد با درآمد‌های کمتری نیز مالیات‌شان را به‌موقع پرداخت می‌کنند. وی خاطر نشان کرد: بنده معتقدم اگر این نظام پرداخت مالیات عادلانه شود، نوعی سلامت بر آن حاکم خواهد شد، سلامت آن نیز با ماشینی شدن بیشتر این نظام است، هر چقدر نقش انسان‌ها در این فرآیند کمتر شود، به همان نسبت از برخی فسادها بیشتر جلوگیری می‌شود. واقعیت آن است که مالیات یک درآمد غیر تورمی برای دولت‌هاست که اگر عادلانه اخذ شود می‌تواند ضمن کاهش اختلاف طبقاتی ابزاری برای مهار تورم باشد. در سال‌های اخیر موضوع مالیات بر خانه‌های خالی به عنوان یک سازوکار سلبی برای احتکار مسکن مطرح شده و تا حدودی توانسته مانع از این کار شود.

پنجشنبه ۲۴ خرداد ۱۴۰۳

وطن‌امروز | شماره ۴۰۶۱

## اقتصادی

### اخبار

## پایان تعمیرات اساسی بزرگ‌ترین سکوی نفتی خلیج فارس

مدیرعامل شرکت نفت فلات قاره ایران گفت عملیات تعمیرات اساسی سکوی سلمان به عنوان بزرگ‌ترین سکوی نفتی خلیج فارس در کمترین زمان با موفقیت به پایان رسید و این میدان مشترک نفتی به مدار تولید بازگشت. علیرضا مهدی‌زاده افزود: پس از سپری شدن بیش از ۳ دهه از تعمیرات اساسی سکوی سلمان و با توجه به ضرورت‌های عملیاتی و نیاز سکو به انجام این تعمیرات، همچنین به منظور جلوگیری از وقوع توقف طولانی‌مدت تولید نفت، این پروژه، از اواخر اردیبهشت سال جاری آغاز شد و پس از ۳ هفته کار طاق‌تفرسا به پایان رسید. وی گفت: از اقدامات انجام شده می‌توان به ترمیم ترک خط لوله هدر، تعویض خطوط لوله فرسوده با خط لوله‌های جدید، تعویض شیرآلات فرسوده، رفع نشتی از سیستم هوای ابزار دقیق سکو و... اشاره کرد که با توجه به مشترک بودن میدان و ضرورت بازگرداندن تولید، در کوتاه‌ترین زمان به سرانجام رسید. مدیرعامل شرکت نفت فلات قاره ایران اظهار کرد: برای انجام تعمیرات اساسی سکوی سلمان، مجوز یک ماه خاموشی سکو از شرکت ملی نفت ایران دریافت شد که خوشبختانه با تلاش شبانه‌روزی کارکنان شرکت نفت فلات قاره ایران در همه بخش‌ها، این عملیات یک هفته زودتر از برنامه به پایان رسید. وی با بیان اینکه در این عملیات مشارکت بی‌نظیر همکاران منطقه لاوان، اسکوی سلمان و سایر سکوها شکل گرفت، گفت: با توجه به اینکه مشکلات فنی سکوی سلمان به دلیل فرسودگی... انجام کار عملیاتی را برای همکاران با دشواری‌های زیادی مواجه کرده بود، همکاران حتی در زمان استراحت خود نیز برای مشارکت در این پروژه ابراز تمایل کردند و به همین دلیل توان نیروی اجرایی برای این عملیات ۲ برابر شد و با انجام ۱۶ ساعت کار اجرایی در روز، یک هفته زودتر از برنامه زمان‌بندی به نتیجه رسید. مهدی‌زاده افزود: دست‌اندر کاران این پروژه با استفاده از فرصت خاموشی سکو، اقدامات دیگری از جمله تعویض خط لوله ورودی گاز از سکوی سلمان کاری به سلمان نفتی را هم با موفقیت اجرا کردند که با این اقدامات، عملا ۲ برابر حجم کار پیش‌بینی شده در این پروژه انجام شد. مدیرعامل شرکت نفت فلات قاره ایران در پایان از همه مسئولان و کارکنانی که در این پروژه بزرگ مشارکت داشتند، بویژه مهندس حقیقی مدیر منطقه لاوان، تشکر و قدردانی کرد.

■ ■ ■

## باد و خورشید و آب به کمک نیروگاه‌های برق می‌آیند

صبح دیروز وزارت نیرو از افتتاح ۱۳ نیروگاه جدید تجدیدپذیر در ۷ استان کشور خبر داد که ۷۴ مگاوات برق به شبکه تزریق می‌کنند. برق تولید شده توسط این ۱۳ نیروگاه چراغ مردم در شهری با جمعیت مشابه رشت را روشن می‌کند. از ۳۰۰ مای پیش تا اول خرداد امسال توان نیروگاه‌های تجدیدپذیر ایران به ۱۰۹۰ مگاوات رسیده که ۱،۱ درصد ظرفیت نیروگاهی ایران است. ۱۳ نیروگاه تجدیدپذیر آماده افتتاح از باد، خورشید و آب انرژی می‌گیرند، همچنین ۱۱ شرکت بخش خصوصی از میان ۱۴ هزار سرمایه‌گذار در صنعت تجدیدپذیر ایران، سازنده نیروگاه‌های تجدیدپذیر، در حال افتتاح هستند. جراحی اقتصاد برق تجدیدپذیر، مهم‌ترین دلیل سرعت گرفتن توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر در ایران عنوان می‌شود. سعید هدایتی، کارشناس انرژی پرداخت یارانه به صنعت تجدیدپذیر را عامل حیات این صنعت دانسته و معتقد است اگر یارانه این صنعت از طرف دولت تحت عنوان خرید تضمینی متوقف شود، صنعت تجدیدپذیر در ایران زمین می‌خورد و دولت نباید روی صنایع ناپایدار سرمایه‌گذاری کند. در مقابل، علی محسنی، کارشناس اقتصادی می‌گوید نرخ تجدیدپذیرها در ایران یارانه‌ای نیست، بلکه در بورس عرضه شده و خریدار نهایی ارزش برق را می‌پردازد، مضافاً اینکه تولید گاز طبیعی به عنوان مهم‌ترین سوخت نیروگاهی ایران رو به کاهش است و کشور توسط دولت سیزدهم باید توسط دولت‌های آینده نیز محترم شمرده شده و از دخالت‌های دولتی اجتناب شود تا ضمن جلب اعتماد بخش خصوصی، سرمایه مردمی هم به این حوزه سرازیر شود.

■ ■ ■

## افزایش ۱۹ هزار بشکه‌ای تولید نفت ایران در ۲ ماه

جدیدترین گزارش اوپک نشان می‌دهد تولید نفت ایران در ۲ ماه نخست امسال به ۳ میلیون و ۲۲۶ هزار بشکه در روز افزایش یافته است. آمار جدید اوپک نشان می‌دهد ایران با تولید ۳میلیون و ۲۲۶ هزار بشکه نفت در روز در ماه مه (اردیبهشت ۱۴۰۳) همچنان سومین تولیدکننده بزرگ نفت این سازمان است. ایران در فروردین ۳ میلیون و ۲۱۹ هزار بشکه در روز نفت تولید کرده بوده؛ به این ترتیب تولید نفت ایران در اردیبهشت ۷ هزار بشکه در روز افزایش یافته است. تولید نفت ایران در ۲ ماه نخست امسال ۱۹ هزار بشکه در روز افزایش یافته است. ایران در ۲ ماه نخست ۲۰۲۴، روزانه ۳ میلیون و ۱۷۷ هزار بشکه نفت تولید کرده است. تولید نفت عربستان با کاهش ۲۳ هزار بشکه‌ای به روزانه ۹ میلیون بشکه نفت در روز رسیده است و در جایگاه نخست قرار دارد. نفت با تولید روزانه ۴ میلیون و ۱۹۵ بشکه در جایگاه دوم قرار دارد؛ تولید نفت این کشور هم ۷ هزار بشکه در روز کم شده است. ایران از مردادماه ۱۴۰۲ (اگوست ۲۰۲۳) با پیشی گرفتن از امارات جایگاه سوم تولید نفت در اوپک را از آن خود کرد و از آن زمان تاکنون این جایگاه را حفظ کرده است. کشورهای الجزایر، کنگو، عراق، کویت، لیبی، عربستان و ونزوئلا در این ماه کاهش تولید داشتند اما سایر کشورها افزایش داشته‌اند. تولید اوپک هم با افزایش ۲۸ هزار بشکه‌ای در روز به ۲۶ میلیون و ۶۲۹ هزار بشکه در روز رسیده است.